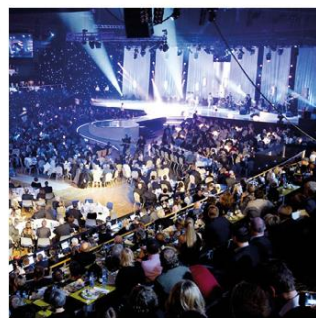
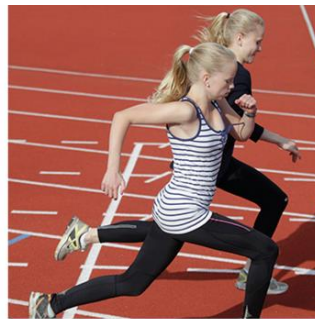

RIK Anlegg Del 1

Hjelp!

Vi ønsker å bygge nytt idrettsanlegg

- DEL1 – Forberedelser og organisering
- DEL2 - Spillemiddelsøknaden
- DEL3 - Prosjekteringsfasen

Medlemslinjen

Aktivitetslinjen

NIF

Fellesorganisasjon og sentral-administrasjon for norsk idrett.

IDRETTSKRETSENE (19)

Fellesorganisasjon for alle idrettene i sitt fylke.

SÆRFORBUNDENE (54)

Nasjonal organisasjon for en eller flere særidretter i Norge.

Primært et lokalt organ.

Medlemskap i norsk idrett.

Medlemskap i særforbund.

SÆRKRETS/REGION

Regions- eller fylkesorganisasjon for en særidrett.

IDRETTSRÅDENE (360)

Samarbeidsorgan for idrettslagene i kommunen.

IDRETTSLAGENE (11 500)

Lokal medlemsorganisasjon med medlemskap i NIF og særforbundene.

Den idrettslige kontakten går primært til særidrettsgruppene.

Det personlige medlemskapet i idrettslaget.

SÆRIDRETTSGRUPPER

Underavdeling som organiserer aktiviteten innenfor en særidrett.

I spesialidrettslagene er oftest klubb- og gruppestyret helt identisk.

MEDLEMMENE (2 250 000)

Individuelle medlemskap i idrettslaget og tilknytning som aktiv innenfor en eller flere idretter.

VISJON

Idrettsglede
for alle

VERDIER

Fellesskap,
mestring og ærlighet

OVERORDNEDE MÅL

Livslang idrettsglede –
Flere store prestasjoner

VIRKSOMHETSIDÉ

Mangfoldig idrett for alle
i verdens beste idrettsorganisasjon

INNSATSOMRÅDER

Attraktivt
og variert
idrettstilbud

Gode og
veldrevne
idrettslag

Like
muligheter

Idrettsanlegg
for fremtiden

Bedre
toppidrett

VÅR VIRKSOMHETSIDÉ

Vi vil fjerne barrierer til hinder for økt aktivitet og mangfold!

INNSATSOMRÅDE
ANLEGG:

**Bygge
framtidssrettede
idrettsanlegg**

INNSATSOMRÅDE
LIKE MULIGHETER:

**Fremme
folkehelsen**

INNSATSOMRÅDE
GODE OG
VELDREVNE
IDRETTSLAG:

**Styrke
breiddedretten
og øke
frivilligheten**

INNSATSOMRÅDE
TOPPIDRETT:

**Bedre
toppidrett**

INNSATSOMRÅDE
SYNLIGGJØRING:

**Opplyse og
informere**

***Vi leverer stolte øyeblikk og bedre folkehelse
Ikke fordi vi må, men fordi vi vill***

www.idrettsforbundet.no/rogaland/

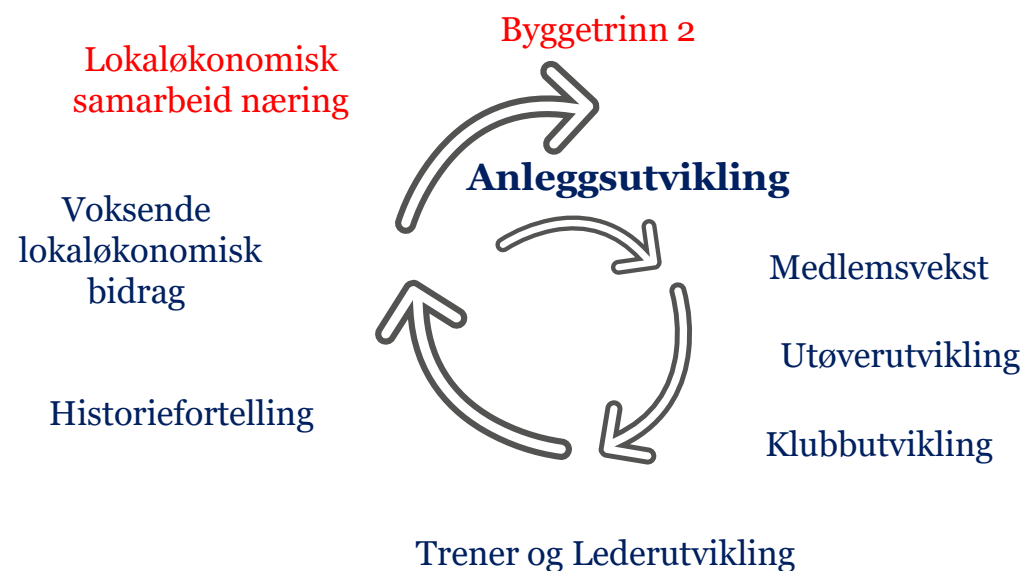
Slik tenker vi

- Stolte øyeblikk og bedre folkehelse,
idrettens verdiskaping skjer i idrettsanleggene
- Det gjør det årlig mulig å arrangere
75.000 idrettsarrangement i Rogaland
- Gjør det mulig å ha nærmere 2000 ansatte og 155.000 medlemskap
- Årlig samfunnsøkonomisk verdiskaping på flere milliarder kroner

Dessverre finnes det ingen felles strategi mellom idretten, næringsliv og det offentlige for videre vekst!

Idrettens verdiskaping

skjer i idrettsanlegget

- **Rigge anlegg for økonomisk suksess!**
- **Org. må forberede seg på vekst!**
- **Samarbeid på tvers**

= Vekst!

Betydningen av idrettsanlegg i samfunnet

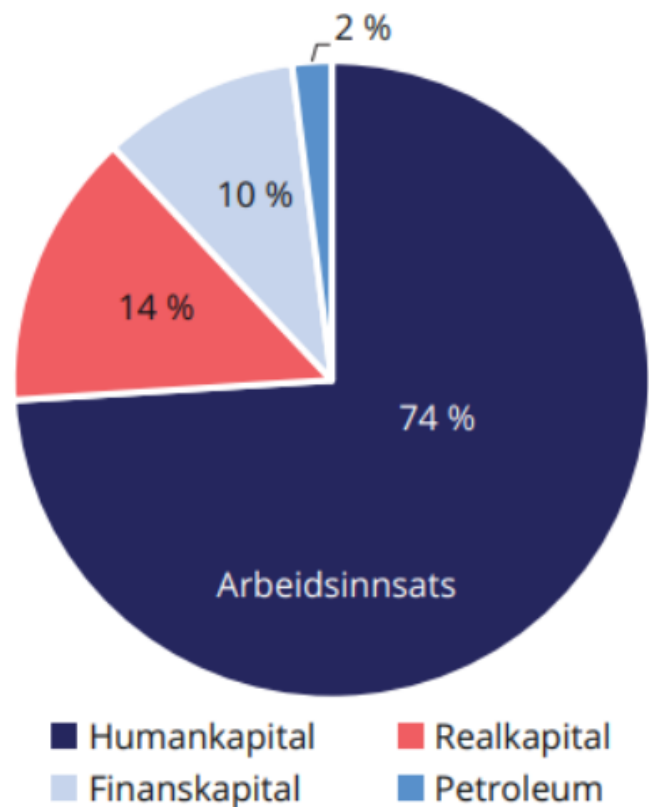
Hvordan får vi en oversikt over betydningen?

Human kapital er Norges viktigste ressurs

Er investering i idrettsanlegg = investering i humankapital?

Netto nasjonalformue 2021

Kilde: Finansdepartementet

Kan idretten og investeringer i idrettsanlegg påvirke arbeidsdeltagelse og folkehelsen?

Uføretrygdete etter alder i 2015–2020. Prosent av befolkningen i aldersgruppene

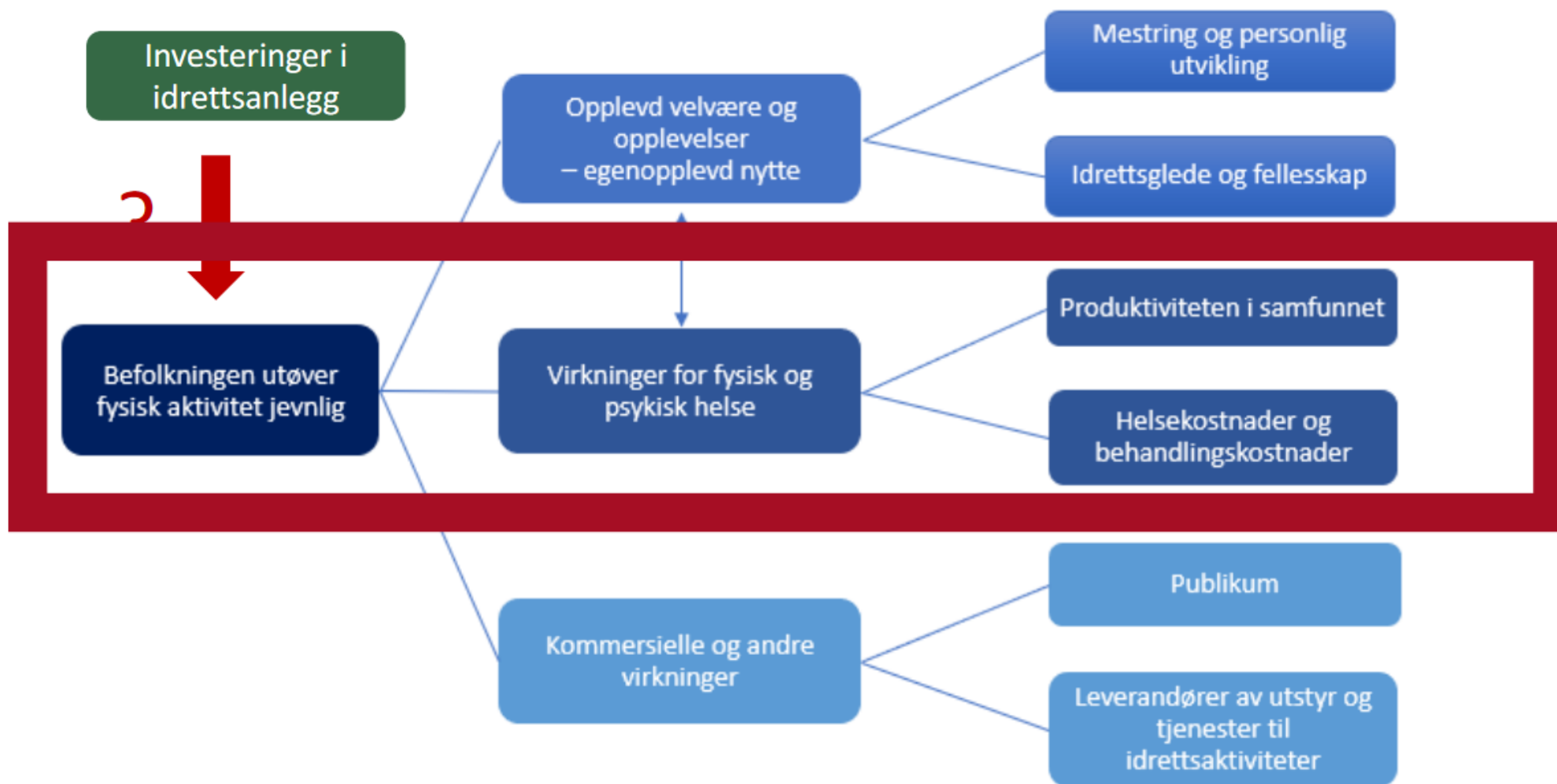
Alder	2015	2016	2017	2018	2019	2020
18-67 år	9,7	9,7	9,8	10,1	10,5	10,6
18-24 år	1,2	1,4	1,5	1,6	1,8	1,8
25-34 år	2,3	2,5	2,7	3,1	3,5	3,8

En og en halv til tre prosent av helseutgiftene kommer som følge av fysisk inaktivitet (Folkehelseinstituttet)

- Hvilken rolle spiller idretten, og
- Har idrettsanlegg noen målbar virkning på fysisk aktivitet?
- Forsvarer virkningen (nytten) kostnadene?

Rammeverk – samfunnsøkonomiske virkninger

Høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet

Investering i idrettsanlegg gir fysisk aktivitet

Signifikant sammenheng mellom investeringer og unges aktivitetsnivå

Det er en positiv sammenheng mellom investeringer i idrettsanlegg og antall timer trent og ungdommens fysiske aktivitetsnivå i en kommune.

Jo større variasjon i anleggsklasser, desto mer fysisk aktivitet driver ungdommene med, men aktivitetsnivået avhenger også av det samlede investeringsnivået

Det er en positiv sammenheng mellom unges aktivitetsnivå og andelen som driver med organisert idrett.

Også egenorganisert trening har en positiv sammenheng med investeringer i idrettsanlegg, men effekten er omtrent halvparten sammenliknet med virkninger for organisert idrett

Forskning viser det alle vet!

Har kommunene råd til å lav være å investere i idrettsanlegg?

Solid norsk og internasjonal forskning viser at:

- Gode vaner for fysisk aktivitet som ung fører til gode vaner for fysisk aktivitet som voksen
- Deltagelse i idrett fremmer fysisk helse og trivsel
- Fysisk aktivitet gir positive helsegevinster
- Inaktivitet blant barn kan gi irreversible helsevirkninger som voksen
- Fysisk aktivitet kan ha positiv påvirkning på skolerultat
- Idrett gir mestring, - også på andre arenaer
- Idrett gir tilhørighet og forebygger utenforskap
- Den organiserte idretten sparer offentlige budsjetter

Forutsetninger og befolkningens betalingsvillighet

- ✓ Aktivitet og bred inkludering krever anlegg
- ✓ Stor dugnadsinnsats reflekterer en svært høy betalingsvillighet i befolkningen...
- ✓ ... betyr at en stor andel av befolkningen virkelig ønsker, prioriterer og investerer egentid for å skape aktivitet i kommunen....
- ✓ Investeringer i idrettsanlegg og gode rammevilkår for den frivillige idretten er svært god økonomi og reflekterer også befolkningens preferanser

En krone investert gir 3 kroner tilbake

Produktivitetsgevinster og helsegevinster

Virkninger	Mill. kroner
Investeringskostnader	- 1 000
Driftskostnader	- 365
Sum kostnadsvirkninger	- 1 356
Arbeidsgevinster	3 753
Helsegevinster	630
Sum nyttevirkninger	4 383
Netto nåverdi	3 027

- En krone investert i idrettsanlegg som gir økt aktivitet for aldergruppen 15 – 19 år gir tre kroner tilbake
- I tillegg brukes anleggene av yngre barn, unge voksne, voksne og eldre – hvis det er plass, kapasitet, og et tilbud som fenger.
- Inkluderes all bruk og brede befolkningsgrupper er avkastningen betydelig høyere
- Det er store variasjoner på tvers av kommunene – de som har investert de siste 40 årene har mer aktive ungdommer enn de som ikke har investert i idrettsanlegg

En krone investert gir 3 kroner tilbake – pluss mye mer

Produktivitetsgevinster og helsegevinster – pluss det vi ikke har verdsatt

Ringvirkninger for kommersielle og andre aktører

Den frivillige idretten og idrettsaktiviteter er en forutsetninger for lønnsomhet i flere næringer

Samspill mellom idretten og næringsliv

Idretten avlaster stat og kommune for oppgaver som ellers kunne kommet som en kostnad over offentlige budsjetter

Opplevelser, stolthet, samhold, samfunnsdeltagelse mv.

Idretten kan brukes til – og brukes – for å skape trivsel, stolthet og produktivitet på arbeidsplasser

Stolte øyeblikk, tilhørighet og fellesskap

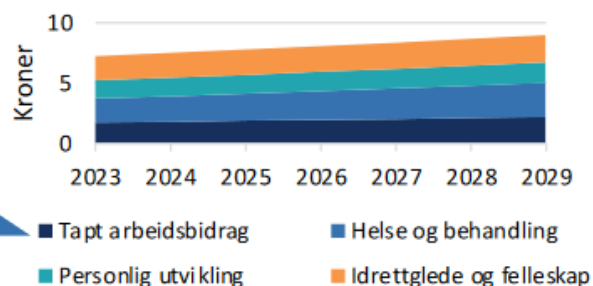
Egennytte – mestring og velvære

Ringvirkningsanalyse

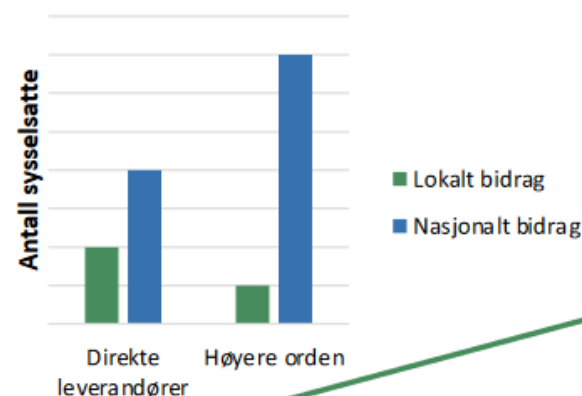
Belys din kommune eller ditt idrettslag bidrag til den lokale økonomien

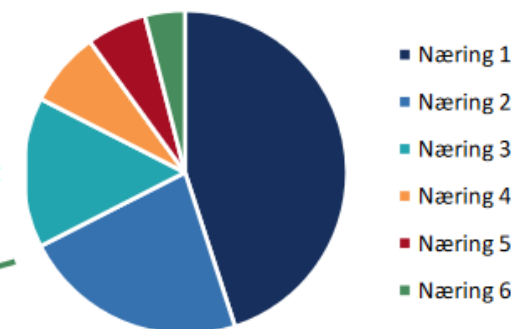
Andre samfunnsgevinster

Fordeling av ringvirkninger i form av sysselsetting

Leverandørenes verdiskapingsfordeling

Bo- og arbeidsmarkedsattraktivitet og persontjenestetilbud

Helseøkonomiske og forbrukerrelaterte gevinster

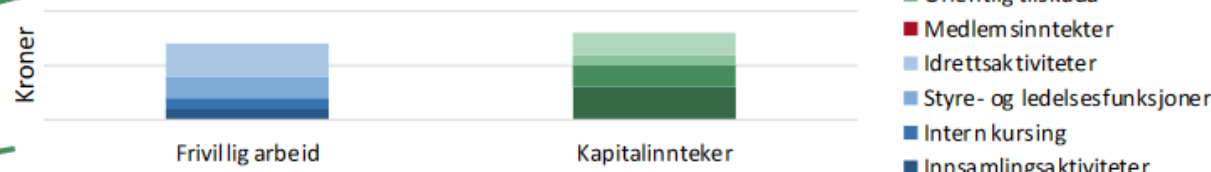
Ringvirkninger høyere oppe i verdikjeden

Lokalt kjøp av varer og tjenester

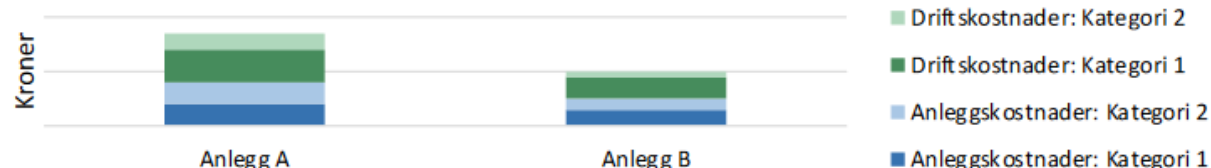
Verdien av frivillige bidrag

Verdiskaping i anlegg og drift

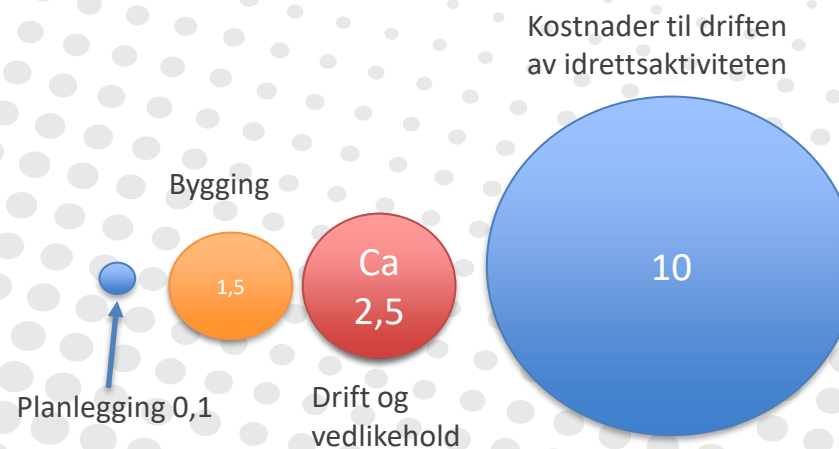
Frivillige bidrag

Direkte verdiskapingsbidrag

Kostnad og verdi av idrettsanlegget?

* Modell hentet fra sykehusprosjekt USA (NTNU)

Verdien av idrettsanlegget!

Frivillighet
Aktivitetseffekter
Idrettsturisme
Driftsinntekter
Sponsor
Foreldre investerer i egne barn
Utstyr
Folkehelseeffekter

Strategisk viktige idrettsanlegg for Rogaland

Strategisk viktige idrettsanlegg-prioritering

6.3 PRIORITERING AV STRATEGISK VIKTIGE ANLEGG 2019-2022 -

Utvalget har under presentert de anlegg som bør prioriteres i perioden pga mangelfull anleggsdekning eller manglende arealutfordring. Anleggene er bevisst ikke prioritert i numerisk rekkefølge.

Under tabellen følger en skriftlig oppsummering av de prioriterte strategisk viktige anlegg i 2019-2022. Utvalget utfordrer idrettslag og kommuner til også å søke sammen på tvers av disse anlegg som er prioritert for å utvikle nye, spennende og kostnadseffektive visjoner.

Anlegg som bør prioriteres pga mangelfull anleggsdekning	
Anlegg som har behov for tilrettelagt areal eller løyper	

IDRETT	Soneanlegg	Nord-sør-anlegg	Fylkesanlegg
Racketidretter		Konkurransenlegg (idrettslag)	Mesterskapshall Racketidrettene
Gym og turn	Basishall turn mangler i noen soner		Mesterskap turn Mesterskapshall flerbruk 8000 tilsk.
Hallidretter	Elite/1.div mangler i noen soner		
Fotball Ski/rulleski/-skøyter		Rulleski	
Skøyter/isishaller	Isahaller (kommuner over 35000 innbyggere)		
Svømming (+dykking)	25 meters basseng	Stup 10 m	Mesterskap 50 meter svømming
Sykkel	Terrensykkling	Cyclocross	
Hestesport		Stort konkurranseanlegg bygges i nord-vil mangle i sør på sikt	Mesterskap feltritt (suppleres) Mesterskap kjøring (suppleres) Mesterskap distanseritt(suppleres)
Luftsport			Småflyplass/Luftsportssenter
Båtsport	Surfing/kiting		Jetskianlegg
Motorsport			Stort flerbruksanlegg, FMP
Bowling		Bowling mesterskap (Idrettslag)	

NIF Fagteam Anlegg

Andrè Hansen	Viken
Einar Lund	Trøndelag
Gjert Smith	Rogaland
Kjetil Moberget	Oslo
Magnus Leonhardsen	Troms/Finnmark
Narve Heggheim	Vestland
Oddleif Dahlen	Viken
Siri Ask Fredriksen	Møre-Romsdal
Svein Lien	Agder
Torben Simonsen	Nordland
Tore Stubrud	Innlandet
Torstein Busland	NIF
Øyvind Gonsholt	Vestfold/Telemark

Fagnettverk idrettsanlegg Rogaland

Laila Nemeth - Leder	Hestesport
Sebastian Kartfjord	Sykkel
Hans Olav Sandvoll	svømming og friluftsporter
Bjørn Stanley Ims	Ishockey/isidretter
Stein Erik Ansethmoen	Turn
Magnus Heskje	Håndball/ hallidrett
Jon Asgaut Flesjå	Fotball
Sigurd Erland	Bowling
Lars Gjerdaker	Rackettidrettene
Oddbjørn Kvammen	Volleyball/hallidrett
Per A Torbjørnsen	Friidrett
Per Velde	Motorsport
Bent Jakobsen	Ski
Jostein Kvernes Salvesen	RogFk
Torstein Plener	RogFk
Gjert Smith jr.	RIK

De fem sonene

Interkommunalt samarbeid idrettsanlegg

Kommunale bidrag i byggeprosess

Oversikt over kommunale bidrag i byggeprosess, Rogaland pr 31.12.20 Satt paker over rubrikk for mer informasjon (se notat)	Sone Haugalandet				Sone Nord-Jæren				Sone Jæren				Sone Ryfylke				Sone Dalane			
	Haugesund	Karmøy	Tysvær	Vindafjord	Sandnessjøen	Stavanger	Sola	Randsberg	Gjesdal	Klepp	Time	Hå	Stran	Hjelme	Suldal	Sauda	Bjerkreivik	Eigersund	Lund	Sokndal
Bygger kommunen alle idrettsanlegg selv	Nei	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja	Nei	Nei, men i stor grad		Nei	Nei	Nei	Nei	Ja		Ja/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Har kommunen ledige tomter avsatt til idrettsformål?	Ja (se notat)	-	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja, se notat	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	-		Ja	Ja (se notat)	Nei	Nei	Ja
Har kommunen rådgiver som hjelper til ved anleggsbygging/spillemiddelsaknad?	Ja (se notat)	-	Ja (se notat)	-	Avdelinger, se notat	Avdelinger, se notat	Avdelinger, se notat	se notat	Avdelinger, se notat	Avdelinger, se notat	Avdelinger, se notat	Avdelinger, se notat	Kultur	-		Avdelinger, se notat	Teknisk og kultur	Teknisk avdeling og kultur	-	Teknikk og miljø
Hvilke andre avdelinger i kommunen bistår i anleggsprosjektet?	-	-	Ja (se notat)	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	se notat	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja		Ja	Nei	Ja (se notat)	Ja	Ja
Kan IL søke kommunen om økonomisk støtte til å bygge anlegg?	Ja (se notat)	-	Ja vanligvis	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	se notat	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	-		-	Nei	Ja (se notat)	Nei	Nei
Forskutterer kommunen spillemidler?	Nei	-	Nei	Nei	Nei	Ja (se notat)	Nei	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Nei	-		-	Ja	Ja (se notat)	Nei	Nei
Forskutterer kommunen momskompensasjon?	Nei	-	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	se notat	Nei	Ja som over	Ja	Nei	Nei	-		-	Nei	Nei	Nei	Ja
Tilbyr kommunen tilleggsfinansiering (eksempelvis rentefritt lån e.l.)?	Nei	-	Nei	Nei	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)		Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja	Ja	-	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja
Stiller kommunen garanti i forbindelse med tilleggsfinansiering?	Ja (se notat)	-	Ja (se notat)	Ja	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja/Nei	Ja	Ja		Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja
Bidrar kommunen i prosjektet slutfase, f.eks ved ferdigstillelse, regnskap o.l.?	Nei	-	Ja (se notat)	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja, se notat	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja	-		Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Nei	Nei
Bidrar kommunen med driftstilskudd til anlegg som ikke er i offentlig eie?	Ja (se notat)	-	Ja (se notat)	Ja	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja, se notat	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja (se notat)	Nei	Ja (se notat)	Ja	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Nei, små forhold, ikke behov
Involveres idrettsrådet i kommunens plan for idrettsanlegg?	Ja	Ja (se notat)	Nei	Nei	Nei	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Nei, se notat	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja (se notat)	Ja	Ja	-		-	-	-	Ja	-
Har dere en samarbeidsavtale vedrørende idrettsanlegg med lokalt idrettsråd?	Nei	Nei	Samarbeidsavtale med idrettsrådet er på gang	se notat	Ja	-	-	jfr svar over	-	-	-	-	Nei	-		-	-	-	-	-
Burde kommunen hatt en slik avtale?	se notat	se notat	-	se notat	se notat	-	-	-	-	-	-	-	Nei	-		-	-	-	-	-
Andre innspill	-	se notat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-

Stavangerregionen skal være storbyregionen med størst konkurransekraft og verdiskapingsevne i landet.

Forberedelser

Behovsvurdering for nytt anlegg

Idefasen - utgangspunkt

1. Hvorfor gjør vi dette?
 - Hva skal vi oppnå? (målsetting)
 - Hva går det eventuelt på bekostning av? (prioritering)
 - Er dette forankret i hele klubben?

2. Hva er vårt reelle behov?
 - Har vi en behovsanalyse?
 - Må vi eie anlegget?
 - Hvilke planer har kommunen, idrettsråd og andre idrettslag?
 - Forskjell på hva vi må ha og hva vi ønsker oss!
 - Viktigste kostnadsdriver i et prosjekt er sannsynligvis dårlig eierstyring - ”kjekt å ha- syndromet” og endringer underveis

Idefasen - utgangspunkt

3. Definisjon av risiko- og suksessfaktorer
4. Hvilket ansvar tar vi på oss i forhold til sikkerhet og ulykker?
5. Hvem kan ta hvilke beslutninger i denne fasen
 - Prosjektleder
 - Gruppestyrer
 - Styret i idrettslaget
 - Årsmøtet

Idefasen - utgangspunkt

6. Interessentanalyse

- Hvem kan påvirke eller bli påvirket av prosjektet?
- Hva slags rolle har de forskjellige interessentene?
- Hvem er de viktigste – rangering?
- Hvordan informere, lytte til og påvirke interessentene?

7. Kontakt med idrettsrådet

- Informasjon i god tid og godt samspill
- Frist for innmelding av prosjekter til kommunens idretts og friluftss plan

Idefasen - utgangspunkt

8. Har vi nødvendig kompetanse til å gjennomføre dette?
 - Har vi personer i klubben vi kan trekke på?
Jurister, innkjøpere, ingeniører, arkitekter, entreprenører, maskinkjørere, håndverkere osv
9. Hvem kan vi lære av? Hvem har bygget lignende anlegg?
 - Hva gikk bra?
 - Hva ville de gjort annerledes i dag?

Idefasen - utgangspunkt

10. Informer kommune i god tid.
 - Anlegget skal kanskje inn i kommuneplan.
 - Alltid god bistand fra kommune, når man spør tidlig i prosessen.
11. Sjekk lovlighet til å bygge.
 - Eiendomsrett.
 - Leieavtaler. Dette kan være en utfordring.
 - Ofte må leieavtaler tinglyses. Tidkrevende.
 - Med kommune kan man inngå leieavtale.

Anleggstype?

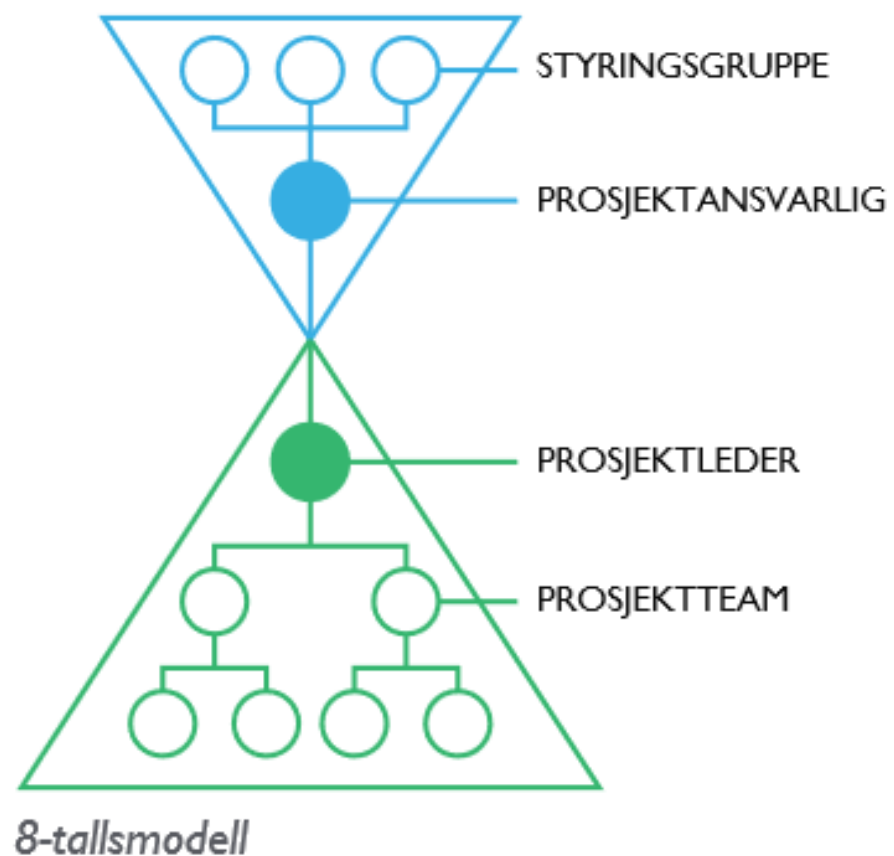
- Konkurranseanlegg
- Treningsanlegg
- Anlegg for uorganisert bruk – nærmiljøanlegg
- Klubbhus, lagerrom etc.
- Naturgitte anlegg – landevei, tur/skogsveier, sjø, ferskvann, elver, luft, etc.
- Universell utforming

Idrettslaget må gjøre.

- Vedtak om bygging av anlegg.
 - Skal legges ved spm søknad.
- Vedtak om finansiering.
 - Låneopptak (årsmøte vedtak)
 - Bruk av egne midler (årsmøte vedtak)
- Vedtak om driftsmodell.
 - Hvordan skal finans- og driftskostnader dekkes inn
- Skape entusiasme for prosjektet både internt og eksternt.
- Opprett eget prosjekt med nødvendige konti i regnskap

Organisering

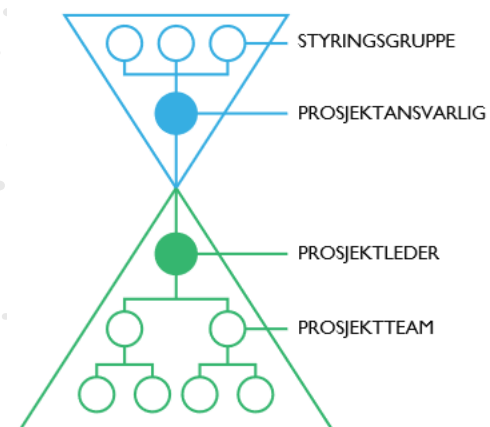
Organisering

Organisering

Årsmøtet

Styret

8-tallsmodell